

Enheten för naturvård

Ubby ekhage SE0110367

Bevarandeplan för Natura 2000-område

(enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18671-2017

Namn	Ubby ekhage	Areal	2,4 ha
Natura 2000-kod	SE 0110367		
Kommun	Österåker		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-02-05		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2017-06-12		
Områdestyp och status	SAC-område enligt art- och habitatdirektivet		
Ägarförhållanden	Stockholms stift		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Livsmiljöer.

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
9070	Trädklädd betesmark	2,4	100

* Prioriterad livsmiljö – bevarandet bedöms ha hög prioritet inom EU.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Natura 2000-arter är arter som finns upptagna i bilaga 2 till EU:s art- och habitatdirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella Natura 2000-arter.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
Inga Natura 2000-arter finns rapporterade från området.		

Bevarandesyfte för Ubby ekhage

Bevarandesyftet och beskrivningen av livsmiljön nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdesskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för den i området utpekade livsmiljön.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18671-2017

Trädklädd betesmark (9070) är den enda, och därmed prioriterade, livsmiljön för Ubby ekhage. Området utpekades som Natura 2000-område för sina höga värden knutna till de gamla och grova ekarna i objektet.

Natura 2000-området ingår i ett större område utpekat som skoglig värdestrakt (Stockholms skärgårds värdestrakt) i Stockholms läns strategi för formellt skydd av skog.

Inom en sjukilometersradie runt Ubby ekhage finns fyra naturreservat, ytterligare ett naturreservat under bildande och två Natura 2000-områden. Flera av dessa omfattar betesmarker och/eller ekmiljöer.

Prioriterad skötselåtgärd för Ubby ekhage är, som framgår av tabell 3, att se till att området betas årligen för att områdets värden ska bevaras långsiktigt. Prioriterat är också avtal eller miljöersättning för att säkra att området hävdas, alternativt någon form av formellt skydd.

Bevarandemål för Ubby ekhage

Att bidra till gynnsam bevarandestatus för den i området utpekade livsmiljön uttrycks i detta område i följande mål.

Trädklädd betesmark (9070)

- Arealen trädklädd betesmark ska bibehållas.
- Det ska finnas rikligt med gamla grova träd, främst ekar.
- Det ska finnas grov död ved och mulmträd.
- Grova ekar ska stå solexponerade och fria från konkurrerande träd och buskar.
- Vidkroniga träd ska finnas i olika åldersklasser så att långsiktig kontinuitet av gamla, grova, vidkroniga träd säkras.
- Det ska finnas gläntor där solljus når fältskiktet, vilket är en förutsättning för en hävdgynnad flora.
- Vegetationen ska vara välhävdad av bete och/eller slåtter, helst bete med tidigt betessläpp, varje år vid vegetationsperiodens slut så att ansamling av förna inte sker.
- Igenväxningsvegetation förekommer inte eller endast i begränsad omfattning.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

Beskrivning av området

Trädklädd betesmark (9070)

Ubby Ekhage är beläget vid Norsundet (Östra Ryd) i Österåker kommun. Vid sundets nordvästra strand ligger denna mindre ekhage som karaktäriseras av ett 20-tal grova, spärrgreniga ekar. Området genomkorsas av en mindre bäck som mynnar ut i Norsundet. Hagen utgörs till största delen av gammal åkermark med vidhängande åkerhak, terrasser, odlingsrösen, brukningsväg etc.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18671-2017

Trädskiktet utgörs, utöver de 20 ekarna, av klibbal, björk, asp, tall och gran. Flera av de stora ekarna har stängsel som omgärdar stammen för att undvika gnag från hästar. Ekföryngring saknas i objektet. I västra delen av fällan finns ett mindre bestånd av asp.

I Natura 2000-området förekommer även döende gamla träd och enstaka lågor av ek. Buskskiktet består av hassel, nypon och hagtorn.

Fältskiktet är trivialt men här finns dock smultron, gulmåra, gökärt, blodrot, harklöver. Blåsippa förekommer även. På f.d. åkermark växer hundäxing och björnlöka. Bland fåglar påträffas skogsduva, steglits och grå flugsnappare.

Beskrivning av livsmiljön

Trädklädd betesmark (9070)

Ekbackarna vid Ubby ekhage är förhållandevis artrika vad gäller kryptogamer, vedsvampar och insekter. I trädskiktet märks ek, alm, ask, björk och tall. I buskskiktet finns hassel, hagtorn, nypon etc. I fältskiktet påträffas gökärt, ängsvädd, stor blåklocka, skogsnäva, hundlöka, skogsklöver, ormbär, gullviva och smalgröe. Av svampar förekommer här oxtungsvamp och blekticka. Området får anses vara ett gott exempel på ett område som utgörs av trädklädda betesmarker.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

Trädklädd betesmark (9070)

- Upphörande hävd eller minskad hävd på grund av färre antal betesdjur.
- Igenväxning med träd och buskar.
- Stödutfodring och vinterbete, också med eutrofiering som följd.
- Ökat graninslag i lövträdsbärande hagmarker.
- Barkgnagning på träden från hästar.
- Skogsavverkningar.
- Markexploatering.

Bevarandeåtgärder med tidsplan

Gällande regler

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18671-2017

Strandskydd gäller enligt 7 kap 13-18 §§ MB inom hela Natura 2000-området. Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller t.ex. byggnader som behövs för de areella näringarna och som måste finnas inom strandskyddat område.

Behov av ytterligare reglering

För att säkerställa gynnsam bevarandestatus behövs avtal eller miljöersättning för att säkra att området hävdas. Alternativt kan formellt skydd i någon form behövas.

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder för Ubby ekhage. Åtgärder i kursiv är prioriterade.

Livsmiljö/art	Åtgärd	Tidsplan
Trädklädd betesmark (9070)	<i>Bete och/eller slåtter, helst bete. Tidigt betespåsläpp viktigt, gärna kring 1-10/5.</i>	Årligen.
	I västra delen finns asp samt gran som bör tas bort i syfte att frihugga ekar i olika generationer.	Omgående
	Delar av området (gammal åkermark) som har förväxt gräsvegetation kan med fördel betesputsas under sensommaren/hösten.	Vid behov
	Om området hävdas med hästar är det nödvändigt att skydda barken på ekarna.	Vid behov

Bevarandetillstånd i dag

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående livsmiljö.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
Trädklädd betesmark (9070)	Gynnsamt

Inventeringar i området och andra referenser

Länsstyrelsen i Stockholms län. Ängs- och hagmarksinventeringen i Stockholms län. 1987-1991.

Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 1997.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12Beteckning
511-18671-2017

Karta

Digital flygbild över Ubby ekhage. Natura 2000-området och dess livsmiljö avgränsas med vit linje på kartan.